

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 6. S. Antonius in Monte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

Sæculum IV. siæ fundatione, & ultimo ejus adventu.
A. C. 313. Tale est magnum illud Eusebii opus, omnium, quæ contra Judæos, & Gentiles pro defensione Religionis Christianæ habemus, locupletissimum.

§. VI.

S. Antonius in monte.

sup. l. IX. §. 37. Vita S. Ant. c. 16. p. 479. Ita quidem eruditi sua Doctrina, & facundia Religionem defendebant, cum interim indocti, at Sancti, eandem fortioribus armis, nempe virtutum, & miraculorum splendore propugnarent. S. Antonius post susceptum iter tempore persecutionis in urbem Alexandrinam, ubi ad suum Monasterium rediit, aliquanto tempore inclusus, omnibus importune ad se venientibus, ut a languoribus suis curarentur, accessum negabat, quo non obstante foris sedentes, & cum fide orantes, sanabantur. Tandem amore solitudinis, & ut vanam gloriam fugeret, in superiorem Thebaidem, ubi omnibus esset ignotus, ire statuit; accepto igitur a fratribus pane, in ripa Nili confidet, expectaturus navigium, quod conscenderet. Dum hæc cogitat, vocem desuper allapsam audit: *Antoni! quo vadis? quid moliris?* ipse imperturbatus, utpote ejusmodi alloquio assuetus, respondit: *Non est mihi quies in populi fre-*

frequentia ; petunt a me vivibus meis Sæculum IV.
A. C. 313.
majora. Tum vox illa iterum: *Si in*
Thebaidem ieris, & loca, ubi nil nisi
pecora videas, pejus tibi erit, si vero
quietem sincere quæris, vade in intima
deserti. Antonius: *Et quis mihi viæ*
Dux erit? protinus vox illa Saracenos
 ei indicat, illuc iter facientes ; illis se
 jungens, rogat, ut in desertum ituris co-
 mitem sibi esse liceat, quod facile impe-
 travit. Jam tum quidam Arabes Sara-
 ceni dicebantur, in illis desertis utroque
 maris rubri littore errantes.

S. Antonius cum sociis diebus tribus,
 & tribus noctibus procedens venit ad
 montem præaltum, ad cujus radices fons
 aquæ dulcis, claræ, & frigidaæ fluebat ;
 circum campi & incultæ palmæ. Pla-
 cuit loci species, iterumque necessariam
 annonam a Ducibus suis sumens, solus
 ibi remansit, tanquam electo sibi domici-
 lio. Saraceni sæpius illac de industria
 transeuntes, lubenter panem deferebant,
 non nihil etiam subsidii a palmis erat.
 Mons iste, quem a S. Antonio dixerunt, *Vansleb.*
 seu etiam Colzim unius diei itinere a ma- *Relat. d' Eg.*
 ri rubro distabat. Postquam fratres lo- *p. 300.*
 cum, quo secessisset, scivere, necessarium
 victui ejus panem mittebant, at ipse ne
 tanti laboris causa fratribus esset, roga-
 vit, ut sibi ligonem, securim, & parum
 frumenti afferrent, tum explorata circum

B 2 terra,

Sæculum IV. terra, ubi satis irriguam invenit, agellum
A. C. 313. aravit, & sevit, ita quotannis colligebat,

unde panem sibi pararet, eo maxime lætus, quod nemini esset oneri. Cum deinde a quibusdam inviseretur, etiam pauca olera cœpit serere, ut ad se venientes post longi itineris laborem refocillaret. Fratres, qui inserviebant, rogavere, ut boni consuleret, si ei singulis mensibus olivas, c. 17. legumina, & oleum afferrent, utpote jam feni, quippe annus Christi 315 erat vitæ ejus sexagesimus quintus. Ad se invisentibus canistra, manibus suis confecta, pro rebus, quas afferebant, dabat. Sæpe, qui advenerant, ingentem clamantium tumultum, & quasi armorum strepitum audiebant, atque etiam tempore nocturno, quo Antonius orabat, feras Bestias per montem vagari conspiciebant; quippe vir Sanctus in illo deserto terribili hostium infernalium incurfu vexatus est.

c. 18. Rogatus a fratribus, ut descenderet de monte, & ad eos inviseret, itineri se dedit, camelo panem, & aquam portante; arefcit enim tota illa eremus, & nulli aqua, siti levandæ apta, quam in illo monte, ubi ejus Monasterium erat, po-

S. Antonius. terat inveniri. In via vehementi calore fatigatis aqua defecit, cumque undequaque frustra quæxivissent, ingredi non valentes, abjecta spe humi procumbebant,
 sine

sinebantque Camelum ire, quo temere
 vellet; pius Senex discipulorum pericu- Sæculum IV.
A. C. 313.
 lo commotus, suspirans ad cælum, pau-
 lulum secessit, flexisque genibus, & ex-
 tensis manibus oravit; protinus Domini
 Imperio ex illa terra, ubi oraverat, aqua
 profiliit, biberunt omnes, & recepto spi-
 ritu, utres implent, camelum perqui-
 runt, qui, fune lapidi casu circumplicato,
 tenebatur; ita feliciter ad viæ terminum
 pervenerunt. S. Antonius ubi Mona-
 sterii, quod Pisper dicebatur, limen atti-
 git, tanquam omnium Pater exceptus,
 magno gaudio ob Monachorum fervo-
 rem, & zelum perusus est. Magno e-
 tiam solatio fuit, conspiceret sororem
 suam, quæ Virgo consenuerat, aliarum
 Virginum Mater, & Magistra. Ibi aliquot c. 19.
 dies moratus, ad montem suum rediit,
 quo multi pergebant, seu sanctam Doctrinam
 hausturi, aut corporis sanitatem re-
 cepturi.

Inter alia monita salutaria, Monachis
 ad evitandum peccatum sequentem pra-
 xim suadebat, *Quisque nostrum*, inquebat:
notet, & scribat actiones suas, & motus
animæ suæ, quasi horum omnium ratio-
nem alter alteri reddere teneremur; &
certissime! pudore, ne ab aliis nosca-
mur, cobibiti, peccare cessabimus, & ma-
lis cogitationibus inbarere; Scripturam
nostram non secus ac arbitros fratrum

B 3

nostro-

Sæculum IV. *nostrorum oculos pertimescemus.* Affli-

A. C. 313. ctis compatiebatur, & pro iis orabat; si-

cut vero non inflabatur vana gloria, si quod petierat, a Deo impetrasset, ita etiam non exauditus, non murmurabat, sed semper agebat gratias Deo, & ægrotos ad patientiam exhortabatur, utque agnoscerent, sanitatis gratiam nec se, nec quemcunque hominum dare posse, sed

t. 20.

folius Dei donum esse; Fronto quidam aulicus in Antonii præsentia sanari non potuit, at in Ægyptum perveniens, sicut ei prædixerat, sanitate donatus est. Puella ex urbe Busiri sanata est, quamvis eam nequidem in conspectum suum adduci passus esset, sed extra montem apud Confessorem Paphnutium, quo eam parentes duxerant, permansit. Quadam die S. Antonius vocans ad se duos fratres, qui casu aderant, ait: *Cito, accepta aquæ hy-*

S. Antonius.

dria, in viam, quæ ex Ægypto ad nos ducit, currite; duo fratres erant in via, unus primulum obiit, alter expiraturus est, nisi properetis; hæc enim in oratione cognovi. Currentes Monachi invenerunt unum mortuum, quem sepelierunt, alterum in terra jacentem, & jam jam agentem animam, quem refocillatum, ad S. Senem adduxerunt; hæc in loco unius

c. 21.

diei itinere distante contigerant. Sæpe

c. 22.

eidem rerum remotarum, & occultarum scientia per revelationem communicata,

præ-

præsertim de statu animæ mortali corpore egressa.

Sæculum IV.

A. C. 313.

c. 23.

Hæc quidem invitus narrabat, at, quando Discipuli diu orantem viderant, & post orationem attonitum, tamdiu quæstionibus fatigabant, ut tandem loqui cogeretur, sicut Pater, qui filios suos nihil celare poterat, credebatque, revelata Discipulis suis profutura, ut spirituum exercitiorum utilitatem cognoscerent. Erat Antonius patientissimus, & humillimus, nam licet esset sanctitatis fama celeberrimus, maximo honore omnes in Ecclesiasticis ordinibus constitutos prosequabatur, & omnibus Clericis honoratiorem locum cedebat; Episcopos, & Presbyteros corporis inclinatione venerabatur; si quis Diaconus ad eum venisset, ut instrueretur, utilia quidem monita suggerebat, sed preces præeundi honorem deferebat. Non pudebat Virum sanctum discere, quemcunque loquentem auscultabat, & si quis utilia dixisset, ea ad suum profectum conduxisse fatebatur. Vultus amœnitas, & decor erat singularis, ita, ut antea nunquam visus, inter Monachos multos alios dignosci facile potuerit. Semper hilaris, & ab omni pravo affectu liber, omnium oculos in se convertebat, non quod corporis habitu præstaret, sed ipsa facies purissimæ, & tranquillissimæ mentis species esset, &

B 4

figura.

Sæculum IV. figura. Tres Monachi semel in anno
 A. C. 313. eum invisere consueverant, eorum duo
 quæstiones proponebant, tertius semper
 tacebat; S. Antonius reputans, ne forte
 timore loqui prohiberetur, quæsit filen-
 tii rationem! respondit ille: Pater mi!
 sufficit mihi tuus aspectus.

*Coteler.
 Monum.*

to. I. p. 349

§. VII.

S. Ammon Nitriensis.

*Vitæ Patr.
 L. II. c. 30.* In alia Ægypti parte Anachoreta, nomi-
 ne Ammon, degebat, S. Antonii ami-
 cus magis, quam Discipulus. Ammon
 in Ægypto familia nobili, & divite ortus,
 parentum voluntate uxorem duxit, sed
 persuasit sponsæ, ut in servandam conti-
 nentiam consentiret, atque ita affectu
 fraterno octodecim annos convixere.

*Vit. S. Ant.
 p. 486.* Exinde ad montem Nitriæ se conferens
 quorundam Monachorum Pater fuit, &
 claruit dono miraculorum. Quadam
 die cum vellet fluvium, quem Lycum di-
 cebant, tunc forte ob aquarum copiam
 alveo erumpentem, cum Discipulo suo
 Theodoro transire, rogavit Theodorum,
 ut paulum abscederet, ne natando se nu-
 dos conspicerent. Ipse remansit cogita-
 tionibus suis absorptus, timebatque se
 ipsum nudum videre, tum subito respi-
 ciens, sese invisibili manu in alteram ri-
 pam translatum miratus est. Theodo-
 rus